

AZ ENERGIAHATÉKONYSÁG ÉS A MEGÚJULÓ ENERGIÁK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE MAGYARORSZÁGON

Célok és valóság

Podolák György

AZ ELŐADÁS CÉLJA ÉS TÁRGYA

A jövő az energiahatékonyság növelésében, a megújuló energiaforrások felhasználásának minél teljesebb kihasználásában van.

- A stratégiai dokumentumokban felvázolt energiahatékonyság-növelési, megújuló energiahasznosítás-növelési lehetőségek és célok **milyen viszonyban állnak a gyakorlattal?**
- **Hogyan hajtja végre** az állam a saját stratégiai dokumentumaiban rögzített feladatokat?
- Mit kellene tenni a gyakorlatban is a célok megvalósítása érdekében?

ENERGIAHATÉKONYSÁG-NÖVEDELÉS

- × Célja?
- × Miért fontos az energiahatékonyság növelése?
- × Magyarország adottságai
  - Magyarország energetikai rendszerének **eredő hatásfoka mintegy 33%**,
  - A következő tizenöt évben a teljes magyar gazdasági **energiatakarékossági potenciál mintegy 100-150 PJ**,
  - ez mintegy **10-15 %-a** a teljes hazai energiafelhasználásnak,
  - **nagy állami ráfordításokkal ennél magasabb szint is elérhető**, de a rendelkezésre álló állami források korlátozottak,
  - a jelenlegi árakkal és költségekkel a költséghatékony magyar gazdasági **energiatakarékossági potenciál**
    - × a hő- és villamosenergia-szektorban **5-10 %**,
    - × a hazai épületekben **10-20 %**,
    - × a közlekedésben-szállításban **5-10%**.

ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSE KORÁBBAN

1. Alapvető szerkezeti változások a rendszerváltozás óta
  - az energia-intenzív iparágak gyors leépülése,
  - az anyag- és energiafelhasználás visszaesése az 1970-es évek szintjére,
  - a primerenergia-felhasználás 1990-1992 között 17%-kal csökkent, majd 1992-2007 között átlagosan évi 0,5%-kal nőtt,
  - 2009-ben a primerenergia- felhasználás, a gazdasági válság hatására az előző évhez képest 7,6%-kal csökkent

ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSE KORÁBBAN

2. Energiaellátó infrastruktúra hatékonyságjavulása

- a Paksi Atomerőmű blokkjainak kapacitásnövelése
- új, nagy hatékonyságú, szabályozható, földgáz alapú erőművek (Gönyű, Csepel, Ercsi) tervezése és építése a hazai öreg, alacsony hatásfokú erőműpark kiváltására
- kapcsolt energiatermelés
  - × 75 település távhőrendszerének megújulása
  - × jelentős mértékben lecsökkent hálózati veszteség
  - × 5-7 %-kal csökkent Magyarország földgázfelhasználása
  - × csökkent a CO₂ kibocsátás növekedési üteme
  - × csökkent az importfüggőség növekedési üteme
  - × 10 %-kal csökkent a hazai primerenergia felhasználás növekedési üteme
  - × hazai munkahelyek jöttek létre

ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSE KORÁBBAN

3. Energiafelhasználás hatékonyságának javítását célzó intézkedések
  - 200.000 lakás energetikai korszerűsítése,
  - további jelentős pályázati források családi házak és középületek energiahatékonyságának növelésére,
  - energiatakarékosságot erősítő szemléletformálás,
  - támogatási programok
    - × Nemzeti Energiatakarékossági Programok (2004-)
    - × Energiatakarékossági Hitel Alap
    - × Zöld Beruházási Rendszer
4. Eredmények
  - 2000 és 2007 között az energiahatékonysági (ODEX) index Magyarországon 14,6 %-kal javult (EU27: 7,7 %),
  - az ipari szektorban az ODEX index 27,8 %-kal csökkent 2000-2007 között (EU27: 11,4%),
  - a közlekedési ODEX 21,1%-kal csökkent 2000 és 2007 között (EU27: 7,5%)

ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSE MA

Energiatermelés

- kapcsolt energiatermelők kötelező áramátvételi támogatásának megszüntetése

Energiafelhasználás

- hosszú késlekedés után kiírt, majd gyorsan kimerült, felfüggesztett, visszavont pályázatok
- leállt panelprogram
- létre nem jött Zöld Bank
- forráshiányos energetikai támogatási rendszer
- bizonytalan kimenetelű forrásátcsoportosítások
- egyre rosszabb kilátások

ENERGIAHATÉKONYSÁG NÖVELÉSE MA

Energiatermelés

- kapcsolt energiatermelők kötelező áramátvételi támogatásának megszüntetése

Energiafelhasználás

- hosszú késlekedés után kiírt, majd gyorsan kimerült, felfüggesztett, visszavont pályázatok
- leállt panelprogram
- létre nem jött Zöld Bank
- forráshiányos energetikai támogatási rendszer
- bizonytalan kimenetelű forrásátcsoportosítások
- egyre rosszabb kilátások

MI LENNE A MEGOLDÁS?

Stabil, kiszámítható és ösztönző szabályozás

az állam feladata

- támogatási rendszer hatékony és olcsó működtetése
- ösztönző szabályozási környezet kialakítása,
- energiatakarékossággal kapcsolatos szemléletformálás
- megfelelő monitoring rendszer felállítása

eszközök

- közvetlen állami támogatások
- példamutatás
- a fejlesztésekben érintett szereplők érdekeltté tétele az energiahatékonyság fejlesztésében

MEGÚJULÓ ENERGIA CÉLOK, LEHETŐSÉGEK

Cél

2020-ig a megújuló alapú energia 14,65%-os részaránya a teljes energiafelhasználásból

Lehetőségek

- ✘ a megújuló energiaforrások versenyképességének javítása
- ✘ biomassa és biogáz potenciál kihasználása
- ✘ geotermikus energia hasznosítása
- ✘ kommunális és ipari hulladék, szennyvíz energetikai felhasználása
- ✘ vízenergia hasznosítása
- ✘ szélenergia nagyobb arányú hasznosítása
- ✘ napenergia hasznosítása
- ✘ megújuló üzemanyagok előállítása és alkalmazása

MEGÚJULÓ ENERGIA FELHASZNÁLÁSA KORÁBBAN

- ✘ a megújuló alapú villamos energia aránya 0,8%-ról (2003) 7,6 %-ra (2010) emelkedett
- ✘ megszületett a geotermikus energia hasznosításának szabályozása
- ✘ épült 300 MW szélerőmű, 21,5 MW biogáz erőmű kapacitás, továbbá nőtt a hazai vízierőművi kapacitás
- ✘ 2010-ben 378 MW biomassa erőművi kapacitás működött (az erdőállomány növekedése mellett!)

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK FELHASZNÁLÁSA MA

- ✘ piacidegen intézkedések születtek (ármoratórium)
- ✘ megakadt az új kötelező átvételi rendszer kialakítása
- ✘ a szabályozás kiszámíthatatlanná vált
- ✘ visszavonásra került a szélerőmű-pályázat
- ✘ a bioetanol adómentessége megszűnt
- ✘ erőművek zártak be
- ✘ leálltak a hazai megújuló energetikai fejlesztések

MI LENNE A MEGOLDÁS?

Nagyobb állami erőfeszítések szükségesek a **kiszámíthatóság, stabilitás** területén
(KÁT, METÁR?)

Egyetlen átalakítás sem járhat a szabályozási környezetbe vetett beruházói bizalom csökkenésével.

Nem kellene csodát tenni, mindössze a **stratégiákat kellene végrehajtani!**
(hiszen ezért készültek...)

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!